

En granskning av Välfärdsbrottslighet

Revisionskontoret har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna genomfört en granskning avseende välfärdsbrottslighet.

Vår sammanfattande bedömning är att kommunstyrelsen och granskade nämnder, med undantag av vård- och omsorgsnämnden, endast delvis har säkerställt en god intern kontroll för att förebygga, upptäcka och utreda välfärdsbrott. I granskningen har det inte ingått att bedöma i vilken utsträckning kommunen utsatts för välfärdsbrott.

Påverkar förtroendet för kommunen

Välfärdsbrott påverkar det demokratiska systemet på flera sätt. Brottsligheten innebär att offentliga resurser försvinner ut till personer eller verksamheter som de inte var menade för. Resurserna kan dessutom användas för brottsliga ändamål. Välfärdsbrottslighet påverkar också medborgares förtroende för kommuner och andra offentliga aktörer vilket är ett hot mot demokratin.

Mer systematiskt tillvägagångssätt

SKR menar att välfärdsbrotten har ökat och blivit allt mer systematiska. Även om välfärdsbrott oftast består av enskilda personers fusk, kan det också handla om systematiska bedrägerier. Välfärdsbrott med kopplingar till organiserad brottslighet ökar. 2021 visade en myndighetsgemensam lägesbild gällande den organiserade brottsligheten bland annat att kriminella allt oftare startar företag i syfte att utnyttja de svenska välfärdssystemen för pengar.

Rekommendationer

Eftersom revisorernas granskning visar på att det finns brister i den interna kontrollen lämnas ett antal rekommendationer:

Att kartlägga inom vilka verksamheter det finns risk för välfärdsbrottslighet.

Att beakta perspektivet välfärdsbrottslighet vid framtagandet av internkontrollplaner.

Att säkerställa att effektiva åtgärder vidtas för att motverka välfärdsbrottslighet utifrån identifierade risker.

Att säkerställa att omvärldsbevakning och utbildningsinsatser genomförs i syfte att motverka välfärdsbrottslighet, med undantag av vård- och omsorgsnämnden.

Att överväga behovet av systematisk uppföljning och återrapportering inom området.

Att säkerställa att information om oseriösa leverantörer delges inom organisationen.

Att överväga att i större utsträckning inhämta information från andra kommuner, myndigheter eller organisationer i syfte att minska risken för välfärdsbrott.

Revisorernas skrivelse och revisionsrapport, se diarienummer Rev/00025-2024

För information, kontakta:
Margareta Widell revisorernas ordförande
073-838 15 00
Anneth Nyqvist, certifierad kommunal revisor
070-24 29 426
